

Høring Forslag til endringer i barnehageloven mv. (minimumsnorm for grunnbemanning, skjerpet norm for pedagogisk bemanning og plikt til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO)

Lov om bemanning må ses i sammenheng med tilskuddsordningen

Det er på høy tid at vi får på plass en lov om bemanning, som sier noe om et absolutt maksantall barn per ansatt, men sammen med en slik lov, må det også gjøres noe med dagens tilskuddssystem. I enkelte kommuner vil det være enkelt å innfri krav om bemanning, mens i andre kommuner vil det være tilnærmet umulig, så lenge effektiv drift er hovedfokus framfor hva som er til barnas beste.

Vi har den siste måneden kunnet lese at det skiller kr. 112.000,- mellom høyeste (Aurland kommune) og laveste (Karmøy kommune) sats som blir gitt i tilskudd til barn under tre år, og kr. 77.745,- til barn over tre år. Dette bør være tilstrekkelig som bevis på at lokalt selvstyre ikke fungerer som det skal når det gjelder overføringer til barnehagesektoren og barns oppvekst.

Det stilles akkurat de samme krav til alle barnehager, uansett hvilke tilskudd vi mottar og dermed også hvordan voksentettheten blir, derfor må vi få på plass et system som sikrer så godt som like rammevilkår. Det har vi på ingen måte per i dag. Med likere rammevilkår og krav som dermed alle har forutsetninger for å innfri, vil det også bli mindre sprik i tilbudet barna mottar fra barnehage til barnehage og fra kommune til kommune. Kvalitetsforskjellene vil derfor jevnnes ut og vi kan for alvor begynne å snakke om tidlig innsats og sosial utjevning.

Midler til barn med særskilte behov, kompetanseheving og vikarer er også viktig å ta med i betraktningen når tilskudd til barnehager fastsettes.

Lov om bemanning

Når det fastsettes en lov om bemanning, må den også ses i sammenheng med barnehagens åpningstid. De aller fleste barnehager har lengre åpningstid enn de ansattes arbeidstid, og i enkelte kommuner vil det kunne være et større behov for lengre åpningstid enn andre, da flere foreldre er nødt til å pendle til arbeid.

I høringsnotatet kommer det fram at departementet mener at forholdstallet mellom ansatte og barn bør være én ansatt per tre barn under tre år og én ansatt per seks barn over tre år. Det er positivt at det settes en øvre grense, men sett i sammenheng med åpningstid, syns jeg departementet kunne vært ennå mer offensive og foreslått én ansatt per 2,5 barn under tre år og én ansatt per fem barn over tre år.

Vi kunne da for eksempel operert med følgende sammensetting av voksentetthet og barnegrupper:

Fire ansatte (hvorav to pedagoger og to fagarbeidere/assistenter) på ti barn under tre år.

Fire ansatte (hvorav to pedagoger og to fagarbeidere/assistenter) på tjue barn over tre år.

Erfaringsmessig er et firevakts-system mindre sårbart enn et trevakts-system. Sett i sammenheng med åpningstid og arbeidstid, deling av barnegrupper, ved møtevirksomhet, kursing og ved fravær / sykdom hos personalet.

Ellers er det godt å se at departementet foreslår at et barn regnes som tre år fra august det året de fyller tre år, da det vil være et tiltak som bidrar til å hindre effektive kommuner og useriøse eiere i å tolke og tøyne grensene for å fylle opp med flere barn. Sann som systemet er i dag, gis det store muligheter for innsparing eller å tjene penger på barnehagedrift. Det blir helt feil, når det er barna som til syvende og sist blir rammet av dårligere rammevilkår.

Pedagogisk bemanning

Departementet foreslår også at kravet til den pedagogiske bemanningen bør skjerpes, sånn at det maksimalt skal kunne være 7 barn under tre år eller 14 barn over tre år per pedagogisk leder. Det er bra at kravene skjerpes, men også her kunne departementet etter min mening vært mer ambisiøse på vegne av barna og det pedagogiske tilbudet i barnehagene. Rett og slett for å hindre at vi får for store barnegrupper, sånn at vi daglig faktisk klarer å se og ivareta hvert enkelt barn. Dette handler om reell tilstedeværelse i hverdagen. Mitt forslag er derfor en øvre grense på 6 barn under tre år og 12 barn over tre år per pedagogisk leder. Det er viktig å ta med i betraktningen at det er tidskrevende å forberede og gjennomføre observasjoner og foreldresamtaler for pedagogen. Samtidig berører tiden som settes av til foreldresamtaler avdelingen og det resterende personalet, da de blir en person mindre i bemanningen i dette tidsrommet. Enten der og da, eller gjennom avspasering på et seinere tidspunkt, dersom foreldresamtalene legges utenfor barnehagens åpningstid eller pedagogens arbeidstid.

Avrundning

De siste årene har vi fått bekreftet at barnehagetilbudet har stor betydning for barns psykiske helse og utvikling. Siden vi vet at gode barnehager gir en helsemessig gevinst må det også satses på barnehager. Ikke gjennom mer læringsfokus i barnehagens innhold, men gjennom å investere i det som betyr aller mest. De ansatte - riktige ansatte og tilstrekkelig med ansatte.

Dette skriver Arne Holte, assisterende direktør i Folkehelseinstituttet og professor i helsepsykologi ved Universitetet i Oslo, i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 49, nummer 7, 2012:

*«Det er ikke i helsevesenet helsen produseres. Den produseres der folk lever sitt liv – i familien og barnehagen, på skolen og arbeidsplassen, i idretten og kulturlivet, og på aldershjemmet. **Familien, barnehagen og skolen er viktigst.** Bedre helsetjenester har relativt liten effekt på befolkningens helse. Det er det vi gjør ellers som teller (Hogan, 2002; Major et al., 2011)».*

«Som investeringsobjekt er barn bedre enn bank og børser. Nobelprisvinner i økonomi, James Heckman, viste det: Jo mindre barna er, desto større avkastning gir investering i mental kapital.

***Barnehageansatte er antakelig statens mest profitable investeringsobjekt** (Heckman, 2006; Sylva et al., 2011; Pianta et al., 2009)».*

Til slutt en oppfordring. Sørg for å sikre framtidens generasjoner med å skape den beste barnehagesektoren i verden, nå som vi har muligheten til å sette en standard som er bedre enn i alle andre land. Som dere ser av innleggene under er det viktig med en skikkelig opprydning. Det fortjener barna våre.

<http://barnehage.no/okonomi/2017/06/sa-mye-spriker-tilskuddene/>

<http://barnehage.no/okonomi/2017/06/noen-hundre-meter-gjor-store-utslag/>

<http://barnehage.no/nyheter/2017/06/uforutsigbare-tilskudd-kveler-barnehager/>

<http://barnehage.no/politikk/2017/06/far-strengt-krav-to-ar-for-pengene-kommer/>

<http://barnehage.no/nyheter/2017/06/uforutsigbare-tilskudd-kveler-barnehager/>

<https://www.moss-avis.no/debatt/leserbrev/barnehage/med-effektiv-drift-som-politisk-mantra/o/5-67-451298>

<http://barnehage.no/politikk/2017/06/vil-ikke-ga-over-til-nasjonal-sats/>

<http://www.dagsavisen.no/moss/lokalt/barnehageleder-krever-lov-om-bemanning-1.717912>

<http://www.moss-avis.no/nyheter/barnehage/rygge/bonn-fra-barnehager-hjalp-ikke/s/5-67-275941?access=granted&access=granted>

<http://www.mossdagblad.no/lokalt/en-trist-dag-for-barnehagene-1.420241>

<http://www.dagsavisen.no/nyemeninger/barnehagenes-framtid-1.754109>

<http://barnehage.no/politikk/2016/05/-kjare-statsrad-og-andre-politikere/>

<http://barnehage.no/politikk/2016/05/hvordan-skape-bedre-barnehager/>

<http://barnehage.no/okonomi/2015/10/refser-nytt-finansieringssystem/>

<http://www.barnehageforum.no/showarticle.aspx?ArticleID=2582&CategoryID=16&SubCategoryID=0>